

Lørdag 3. marts 2012, 21.11

Narkoselæge retter skarp kritik mod akutberedskabet på Herning Sygehus

© Ikast avis

Af **Steen Hebsgaard** , hebs@ikastavis.dk

Bo Iversen, afdelingslæge, Anæstesiologisk afdeling, NBG, Århus Sygehus, og Akutlæge på lægebilerne i Århus og Lemvig, siger i et læserbrev, at den præhospitale indsats i den vestlige del af regionen ikke står mål med den restsrende del af regionen.

Bo Iversen skriver:

D. 22/2 2012 bragte TV Midtvest`s nyheder et indslag med overlæge Christian

Husted(CH) fra narkoseafdelingen, Hospitalsenhed Vest. CH og kollegers budskab er, at lægerne på narkoseafdelingen i Hospitalsenhed Vest spilder deres tid på landevejene i stedet for at yde behandling på sygehusene.

Denne udtalelse kan ikke stå uimodsagt.

- Den præhospitale indsats i den vestlige del af regionen lever ikke op til standarden i den resterende del af regionen.
- Narkosesygeplejersker kan ikke erstatte erfarne narkoselæger.
- I Holstebro og Herning har man, med den lokale

præhospitalsledelses accept, igennem en længere periode undladt at følge regionens anvisninger for hvornår lægebilerne bør rykke ud.

- Organisationen omkring lægebilerne bør være den samme i hele regionen,

ligesom ledelsen bør varetages af en lægefaglig leder for at sikre en ensartet høj kvalitet i lægebilsarbejdet.

Ved præhospital indsats forstås i dette indlæg den primære behandling som akut syge borgere modtager inden de ankommer til sygehuset.

Formålet med at have narkoselæger i forreste behandlingslinie ved kritisk sygdom, og ved kvæstede trafikofre er, at man flytter den højeste lægefaglige ekspertise ud til patienten og påbegynder stabiliserende behandling efter ganske få minutter, hvad enten det er i patientens hjem eller på landevejene, og efterfølgende visiterer patienten til det hospital, og den afdeling der kan hjælpe patienten bedst muligt.

Undertegnede var i 2009-2010, i 12 mdr. ansat som læge på anæstesiologisk afdeling Hospitalsenhed Vest. Som en del af min arbejdsfunktion som vagthavende narkoselæge, var jeg med til at modtage de akut syge patienter, der indbringes til sygehuset efter at have været i kontakt med det præhospitale beredskab i den vestlige del af region Midtjylland. Jeg har for hyppigt, som første handling efter at patienten er ankommet på sygehuset, måtte foretage akutte indgreb, som hvis man følger internationale retningslinjer for præhospital behandling af kritisk syge patienter, burde have været foretaget inden ankomsten til sygehuset. I flere situationer kunne den manglende indgriben have haft fatale konsekvenser for patienterne.

CH og kolleger argumenterer for, at narkosesygeplejersker i akutbiler i de fleste tilfælde ville kunne yde en behandling som kan ligestilles med behandlingen udført af lægen på lægebilerne. I så fald bør CH og kolleger hæve det lægefaglige niveau, eksempelvis ved at bestå anerkendte akutkurser for læger (ATLS, PHTLS og ALS). Kurser som i den resterende del af regionen, er en forudsætning for at kunne arbejde som læge på lægebilen.

Det helt centrale spørgsmål er her: Skal borgerne i det vestlige del af regionen acceptere at de blot i de fleste tilfælde får den optimale behandling?

Lægebiler bemannes med narkoselæger, som efter at have fuldført de obligatoriske 6 år på lægestudiet, har gennemgået minimum yderligere 5 års uddannelse med fokus på bedøvelse og behandling af kritisk syge patienter. Narkosesygeplejerskerne som kører i akutbilerne i Vestjylland gør et flot stykke arbejde. De er engagerede, særdeles dygtige og

kompetente inden for deres fag, men de kan ikke erstatte en narkoselæge.

Læger kan i modsætning til sygeplejersker stille diagnoser og ofte færdigbehandle patienter uden akut indlæggelsesbehov i hjemmet. Dette sparer hospitalerne for mange indlæggelser.

På hospitalet tilkaldes narkoselægen når narkosesygeplejersken har problemer med at intubere (indføre en tube i patientens luftrør for at sikre vejtrækning), vanskeligt ved at anlægge et drop, eller når en akut dårlig patient skal stabiliseres eller bedøves. Lige netop disse 3 situationer, hvor anæstesilægen må kunne forventes at gøre en væsentlig og livsvigtig forskel, støder man relativt hyppigt på præhospitalet.

Når en borger i regionen ringer 112 stiller man om til en sygeplejerske eller en anden person med en tilsvarende sundhedsfaglig uddannelse. Dansk Indeks er et opslagsværk som ud fra symptomerne der beskrives vurderer alvorligheden af sygdommen. Ud fra fastlagte kriterier vurderes om situationen er potentielt kritisk, og i så fald sendes lægebilen.

Lægerne på lægebilerne i Holstebro og Herning har siden ibrugtagningen af Dansk Indeks ikke villet følge anvisningerne fra de visiterende fagpersoner.

Det har været gængs praksis, at man på trods af opfordring til at rykke ud, ofte har sendt akutbilen med narkosesygeplejerske af sted uden lægelig assistance. Vurderingen af hvorvidt lægebilen skulle køre eller ej, har således været op til den vagthavende læges vurdering og samvittighed.

Eksempelvis har det for en del af lægerne på lægebilen i Herning, været en uskrevet regel, at man ikke rykker ud til hjertestop, da det i mange tilfælde viser sig umuligt at genoplive den nødstedte. Efter min mening er en sådan praksis i bedste fald et udtryk for tvivlsom dømmekraft, og i værste fald et brud på lægeløftet.

Tvivlsom dømmekraft er der også tale om, når lægebilen i Herning, som skal dække den sydvestlige del af regionen, om natten har holdt parkeret i Ikast, ja sågar i Viborg, cirka 50 km nordøst for Herning.

Lægebilerne i Herning og Holstebro er ikke, som de resterende lægebiler i regionen bemandet med en specialuddannet Falckredder som varetager kørslen.

Lægen kører således selv og har ikke mulighed for at forberede sig under transporten. Der bruges unødigt tid på at finde vej, og såfremt lægen vælger at følge med patienten ind på sygehuset, bliver lægebilen efterladt der hvor lægen møder patienten. I praksis betyder dette, at lægen ofte i stedet for at befinde sig i ambulancen hos patienten kører bag ambulancen i lægebilen, og lader enten sygeplejerske eller falckredder om at observere patienten. Selvsagt ikke en optimal løsning hos akut syge patienter.

Hvis lægen vælger at følge patienten i ambulancen, bliver lægebilen hentet på et bugseringskøretøj fra Falck, hvilket er ensbetydende med, at lægebilen kan være ude af drift i flere timer efterfølgende. Ligeledes kan lægebilerne være forhindret i at rykke ud fra hospitalet, da de vagthavende læger ofte varetager en kombineret vagtfunktion på sygehuset og på lægebilen.

CH beskriver at ambulancen, akutbilen med narkosesygeplejersken og lægebilen til tider kører kortegekørsel ud til patienterne. Altså 3 udrykningskøretøjer til samme patient.

Det er der en ganske enkel , ressourcebesparende og kvalitetsforhøjende løsning på:

- Opret lægebiler i Herning og Holstebro bemannet med en narkoselæge og en specialuddannet falckredder som i den resterende del af regionen.
- Fjern dobbeltfunktionen hvor lægen har vagt på lægebilen og sygehuset på samme tid.
- Nedlæg akutbilerne med anæstesisygeplejersker i Herning og Holstebro.
- Frigør lægeressourcer og økonomi ved at lave en samlet præhospitalsledelse i regionen.

I min ansættelse på anæstesiaafdelingen i Hospitalsenhed Vest, Herning oplevede jeg uhensigtsmæssigheder, og enkelte gange en patientbehandling på et niveau, hvor jeg fandt mig nødsaget til at gøre det for læger ellers uhørte, at klage internt over egne kolleger. Disse klager har aldrig haft effekt. Tværtimod oplevede jeg, at en kollega efter konstruktiv kritik af aktuelle præhospitale forhold blev truet med udelukkelse fra at deltage i det præhospitale arbejde, og jeg selv blev beskyldt for at være illoyal og ukollegial.

Aktuelle læserbrev vil helt sikkert medføre samme reaktion fra en del af mine tidligere kolleger på anæstesiologisk afdeling, Hospitalsenhed Vest.

Det nemmeste, og sikkert også det klogeste, ville være at tie om de opremsede forhold, men mine forældre og barndomsvenner bor i Ikast og Herning, min bror i Skjern, mine fætre og kusiner i Sdr. Felding, Stakroge og Nr. Nisum, min moster i Holstebro, og min morbror i Thyborøn, og de fortjener, ligesom den resterende befolkning i den vestlige del af regionen, en præhospital indsats på niveau med den resterende del af regionen.